

TRZYLETNIE OBSERWACJE NAD PRZEBIEGIEM WIBRIOZY W STADZIE OWIEC

A. Wilkosz, B. Książek

Katedra Położnictwa i Patologii Rozrodu Wydziału Weterynaryjnego SGGW,
Warszawa

Kierownik: prof. dr Roman Hoppe

W stadzie liczącym około 200 owiec starych i 150 młodych w okresie od lutego do kwietnia 1964 r. poroniło 15 owiec młodych i 5 owiec starych. 10 nowo narodzonych jagniąt padło po 3—4 dniach od urodzenia z objawami postępującego osłabienia i braku apetytu. Od 5 badanych poronionych płodów wyizolowano z treści żołądka, nerek, wątroby, krwi i płynu otrzewnowego *Vibrio fetus*. Wszystkie owce porzutki, zdradzające objawy osłabienia i wykazujące podwyższoną temperaturę, otrzymały penicylinę prokainową i streptomycynę. Część porzutek i owiec z osłabieniem usunięto ze stada.

W 1965 r. zdarzały się sporadyczne ronienia i padnięcia jagniąt nowo narodzonych. Z pochwy owcy nr 379 wyizolowano szczep *V. fetus*. We krwi owiec pobranej w końcowym okresie ciąży i tuż po porodzie stwierdzono przeciwciała przeciwko *V. fetus*, aglutynujące szczepy bydłce *V.* do 1 : 640, szczepy wyizolowane w tym stadzie do 1 : 2560 i *V. fetus* typ III do 1 : 320.

W wypłuczynach z napletka tryków, które kryły omawiane owce, nie stwierdzono *V. fetus*.

W 1966 r. wystąpiły sporadyczne wypadki poronień i padnięć jagniąt. Z jednego poronionego płodu oraz ze śluzu pochwowego dwu owiec wyizolowano szczepy *V. fetus*. Sprawdzono miana aglutynacyjne krwi 20 sztuk owiec. Surowice aglutynowały szczep *V. fetus var. venerealis* do 1 : 160, szczep wyizolowany w tym stadzie do 1 : 160 i szczep *V. fetus* typ III do 1 : 80. Owce, które ronily, zostały usunięte ze stada.

Szczepy *V. fetus* wyizolowane z poronionych płodów oraz ze śluzu pochwowego owiec różniły się morfologicznie od bydłczych szczepów *V. fetus var. venerealis*, miały głęboką sinusoidę, mierną ruchliwość,

w starszych kulturach przeważały formy długie, rosły w warunkach mikroaerofilnych, jak też w warunkach obniżonego ciśnienia, dając na pożywkach stałych typowe gładkie kolonie. Wytwarzały dość duże ilości katalazy (0,3—1,6). Nie wytwarzały H_2S ; 3/5 szczepów dawało wzrost na bulionie z 1% glicyną, żaden szczep nie dawał wzrostu na bulionie z 3,5% NaCl. Antygeny uzyskane ze szczepów wyizolowanych z poronionych płodów aglutynowały surowicę anty *V. fetus var. venerealis* w granicach 1:160—1:5120, surowicę anty *V. fetus* typ III 1:80—1:640, surowicę anty *V. bubulus* 1:10—1:40. Miana aglutynacyjne szczepów wyizolowanych ze śluzu pochwowego owiec były nieco niższe; aglutynowały one surowicę anty *V. fetus var. venerealis* w granicach 1:160—1:1280, surowicę anty *V. fetus* typ III 1:10—1:640 i surowicę anty *V. bubulus* 1:10—1:20.